

Otsetoetused, rohestamine

Targo Pikk mets

Otsetoetused

Kohustuslikud toetuskeemid

- ühtne pindalatoetus;
- kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus (edaspidi *rohestamine*);
- noore põllumajandustootja toetus;

Valikulised toetuskeemid

- – väikepõllumajandustootja toetus
- - ümberjaotav toetus (kõrgem toetusmäär esimestele hektaritele) - ei rakendu
- - tootmiskohustusega seotud toetus raskustes sektorile

Toetusõiguslikkus

- Põllumajandusmaa pindala määramisel võetakse arvesse **põld** pindalaga vähemalt **0,3 ha**, sealhulgas kuni 2 m laiune hekk, kraav, piire, traditsiooniline maastikuobjekt või muu maastikule iseloomulik vorm, võttes seejuures arvesse, et ühe hektari kohta ei kasva rohkem kui 50 puud
- Otsetoetuse taotleja kasutuses on **vähemalt 1 ha** põllumajandusmaad, millel isik tegeleb põllumajandusega **või** loomatoetuse taotluse alusel saadav toetussumma **ületab 100 €** (kui maad alla 1 ha).
- **Rohumaa** peab olema niidetud, hekseldatud või muul viisil hooldatud ja **niide kokku kogutud** vähemalt üks kord enne **10. augustit** (*oli 31. juuliks!*)

Rohumaa hooldamise nõue ei kohaldu:

- taotluse esitamise aastal rajatud rohumaa
- põllumajandusmaa, millel kasvatatakse heintaimi heinaseemneks või energiakultuuriks
- lühiajaline rohumaa haljasväetise sissekünni aastal.

Toetusõiguslikkus

Põllumajandusmaa, mida kasutatakse (kuni 1 nädal)

- laada,
- näituse,
- spordivõistluse,
- põllumajandusloomade oksjoni või
- meelelahutusürituse korraldamiseks,
- telkimiseks,
- talispordiala harrastamiseks või väljaspool taimekasvatuseperioodi
- metsamaterjali ajutiseks ladustamiseks,

Aktiivne tootja

Aktiivse tootjana ei käsitleta st toetusõiguslike taotlejate hulgast arvatakse välja isikud, kes tegelevad tegevusaladega (lennujaama, raudtee, veemajanduse ja kinnisvara haldamine, aastaringse kasutusega spordi- ja puhkebaaside majandamine)

+ üksnes metsamajandusega tegelevad ettevõtjad.

- Otsetoetuste taotlejad, kelle eelneva aasta otsetoetuse summa jäi alla 5000 €, välistamisele ja täiendavale analüüsile ei kuulu
- Kui eelnimetatud tegevusega tegelev taotleja soovib tõendada põllumajandusliku tegevuse olulisust tema üldises majandustegevuses, tuleb esitada tõendusmaterjal.

Rohestamine

1. põllumajanduskultuuride mitmekesistamine (P) - lävend **10 ha** (v.a. valdavalt rohttaimed ja kesa, s.h. põld alla 30 ha)
 - **10-30 ha** \geq 2 kultuuri / 1 – kuni 75%
 - **üle 30 ha** \geq 3 kultuuri / 1 – kuni 75% / 1 + 2 – kuni 95%
 2. püsirohuma (PR) säilitamine – tootja tasemel alates 2015. a. uus kohustus \geq taotluse esitamise aastale eelnenud aasta taotlusega võrreldes
 3. ökoloogilise kasutuseesmärgiga ala (kui säilitatav maastikuelement maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuete raames või kui kasutatav maaharimispraktika) – lävend 15 ha, 5% toetusõiguslikust maast v.a. PR
- Põõsaste või puudega põllusaar – Puude rida – Hekk – Metsasiil – Kraav – Kiviaed
- – Maaharimispraktikad: kesa (koef. 1,0 **põllumajanduslik tootmine keelatud**) – paju (Salix) (koef. 0,3) – liblikõielised, kõrvitsalised, hõbepuulised (koef. 0,7)

NB! Mahetootjad on rohestamisest vabastatud!, aga...!!!

Lämmastikku siduvad põllumajanduskultuurid

- esparsett (*Onobrychis Mill.*),
 - ristik (*Trifolium spp.*),
 - lutsern (*Medicago sativa, Medicago L.*),
 - mesikas (*Melilotus Mill.*),
 - ida-kitsehernes (*Galega orientalis Lam.*),
 - nõiahammas (*Lotus corniculatus*),
 - vikk (*Vicia spp.*),
 - hernes (*Pisum spp.*),
 - uba (*Phaseolus spp., Vicia faba, vigna spp.*), välja arvatud sojauba.
-
- Puhaskultuur!
 - Põllumajanduskultuur peab olema kasvukohal kogu kasvuperioodi jooksul, seejuures **on lubatud saagikoristus**. Sissekünd **ei ole** lubatud enne **15. oktoobrit**. Lämmastikku siduvat põllumajanduskultuuri ei ole lubatud kasvatada veeseaduse § 29 sätestatud veekaitsevööndis.

Rohestamise metsasuse erisus

- **Hiiumaa 100%**
- **Ida-Viru 100%**
- **Läänemaa 100%**
- **Saaremaa 100%**
- **Harjumaa**
- Aegviidu vald
- Anija vald
- Harku vald
- Keila vald
- Kernu vald
- Kuusalu vald
- Nissi vald
- Padise vald
- Vasalemma vald
- **Jõgevamaa**
- Kasepää vald
- Pala vald
- Saare vald
- Torma vald
- **Lääne-Viru maakond**
- Laekvere vald
- Rägavere vald
- Vihula vald
- Viru-Nigula vald
- **Põlvamaa**
- Orava vald
- Veriora vald
- Värska vald
- **Pärnumaa**
- Häädemeeste vald
- Kihnu vald
- Paikuse vald
- Saarde vald
- Surju vald
- Tahkuranna vald
- Tootsi vald
- Tori vald
- Tõstamaa vald
- Varbla vald
- Vändra vald
- **Järvamaa 0%**

Rohestamise metsasuse erisus

- **Pärnumaa**
- Häädemeeste vald
- Kihnu vald
- Paikuse vald
- Saarde vald
- Surju vald
- Tahkuranna vald
- Tootsi vald
- Tori vald
- Tõstamaa vald
- Varbla vald
- Vändra vald
- **Raplamaa**
- Järvakandi vald
- Kehtna vald
- Käru vald
- **Tartumaa**
- Alatskivi vald
- Meeksi vald
- Mäksa vald
- Peipsiääre vald
- Piirissaare vald
- Vara vald
- Võnnu vald
- **Valgamaa**
- Helme vald
- Karula vald
- Puka vald
- Põdrala vald
- Taheva vald
- Õru vald
- **Viljandimaa**
- Abja vald
- Karksi vald
- Kõpu vald
- Suure-Jaani vald
- **Võrumaa**
- Haanja vald
- Meremäe vald
- Misso vald
- Mõniste vald
- Rõuge vald
- Varstu vald
- Vastseliina vald
- Võru vald

Rohestamise vähendused

- Toetuseks eraldatakse 30% aastasest otsetoetuste riiklikust kogusummast
- Nõuete mittetäitmisel vähendamised esimesel kahel aastal **0 %** (taotlusaastad **2015** ja **2016**),
- kolmandal aastal **20 %** (taotlusaasta **2017**)
- alates neljandast aastast **25 %** (taotlusaasta **2018**)
- NB! Kui leitakse, et taotleja ei ole ühte rohestamise nõuet täitnud **kolmel järjestikusel** aastal, vähendatakse pindala, mida järgmistel aastatel kasutatakse rohestamise toetuse arvestamiseks.

Noore põllumajandustootja toetus

- Toetust makstakse noortele põllumajandustootjatele, kes alustavad oma põllumajanduslikku tegevust, **5 esimese** tegevusaasta jooksul
- Taotlemise aastal peab taotleja olema **alla 40**-aastastane
- Toetust makstakse **kuni 39 ha** kohta
- Toetuse ühikumäära suuruseks on 25% ühtse pindalatoetuse ühikumäärast
- Toetuse kogueelarveks võib kasutada kuni 2% otsetoetuste kogusummast
- Noorte põllumajandustootjate toetuse eelarve võimalik ümbervaatamine (% otsetoetuste eelarvest) – igal aastal 1. augustiks

Võimalikud ühikumäärad 2015

- Ühtne pindalatoetus – **77 €/ha**
- Kliima- ja keskkonnatoetus (rohestamine)
– **35 €/ha**
- Noore põllumajandustootja toetus 25 %
ühtsest pindalatoetusest – **19 €/ha**

Väikepõllumajandustootja toetus

- Väiketootjate toetuskeemis osalevatele taotlejatele nõuetele vastavus ja rohestamine ei kohaldu.
- Taotleja peab esmalt esitama otsetoetuse taotluse vastavalt toetustele ning hiljemalt 15. augustiks 2015.a. peab esitama liitumiseks taotluse.
- Toetuse suurus **kuni 1250 €**.
- Toetus koosneb taotletud otsetoetuste kogusummast (ühtne pindalatoetus, kliima- ja keskkonnatoetus, noorte põllumajandustootjate toetus, võimalikud tootmiskohustusega seotud toetused).
- Kui otsetoetuste kogusumma läheb suuremaks 1250 €-st, vähendatakse osatoetusi proportsionaalselt ja taotlejale makstakse 1250€.
- Alates 2016 aastast võib taotleja loobuda skeemis osalemisest avalduse alusel.

Hekseldamine

- Hekseldamine on lubatud püsirohumaal põllumajandustootjatel:
- - **kuni 10 ha** PR
- - lisaks PR **kuni 10 %** põllumajandusmaast, mis on üle 10 ha.
- *Näiteks: kokku 100 ha, siis max 10 ha + 9 ha*
- Kui PR põld on hekseldatud osaliselt, läheb kogu põld % arvestamisel arvesse.
- hekseldada PR-l võib **alates 5. juulist.**
- 100% kui **P** (v.a. kuni 4. a. rohumaa) > **30%** kasutuses olevast põllumajandusmaast

Loomühikuteks arvutamise koefitsiendid

•	<u>Piimalehmad</u>	<u>1,00</u>
•	<u>Ammlehmad, lihaveised (üle 24 kuu)</u>	<u>0,60</u>
•	<u>Lehmvasikad (0...6 kuud)</u>	<u>0,14</u>
•	<u>Pullvasikad (0...6 kuud)</u>	<u>0,11</u>
•	<u>Lehmmullikad (6 kuud...poegimine)</u>	<u>0,49</u>
•	<u>Pullmullikad (6 kuud...realiseerimine)</u>	<u>0,34</u>
•	<u>Nuumsead</u>	<u>0,03</u>
•	<u>Võõrdepõrsad</u>	<u>0,006</u>
•	<u>Põhikarja emis (koos põrsastega)</u>	<u>0,20</u>
•	<u>Nooremis</u>	<u>0,07</u>
•	<u>Munakanad (100 lindu)</u>	<u>0,51</u>
•	<u>Broilerid (1000 lindu)</u>	<u>0,38</u>
•	<u>Noorkanad (100 lindu)</u>	<u>0,06</u>
•	<u>Lammas koos kuni üheaastase tallega, muu lammas</u>	<u>0,21</u>
•	<u>Kits koos kuni üheaastase tallega, muu kits</u>	<u>0,21</u>
•	<u>Hobune koos kuni kuuekuuse varsaga, muu hobune</u>	<u>0,37</u>
•	<u>Rebane</u>	<u>0,03</u>
•	<u>Mink</u>	<u>0,03</u>

Ammlehma kasvatamise toetus

- Toetust saab taotleda **kuni 25** ammlehma ja lehmmullika (vähemalt 8 kuu vanune) kohta. Hinnanguliselt 100 €/loom
- Ammlehmad ja lehmmullikad peavad olema registreeritud põllumajandusloomade registris taotleja nimel taotlemise aasta **02. mai** seisuga. Alates 2016 aastast 02.märtsi seisuga
- Pidamisperiood on toetuse taotlemise esitamise päevast **kuni 27. juunini**. Alates 2016 aastast 27. aprillini.
- Toetusõiguslikud lihaveise tõud Hf, Li, Ab, Ch, Hc, Pi, Ba, Si, Bb, De, Ga, Au, Sh, Sa
- Karjas võib olla taotlusel märgitud arvust vähem põllumajandusloomi, kui see on tingitud väeramatu jõu või erandlike asjaolude esinemisest.
- Taotluse esitamine 02-21.05. Taotlusele märgitakse loomade arv, mille kohta toetust taotletakse. *Kui taotleja ei taotle pindalatoetuseid aga kasutab püsirohumaad esitab ta pindalatoetuste taotlusel püsirohumaad andmed PRIAle.*
- Ühikumäär 01.12.2015, toetuste maksmine hiljemalt juuni 2016.

Täna tähelepanu eest!

Targo Pikkmets 5668 0023 targo01@neti.ee